

www.oljan.fo

Jan Müller

07 - 01 - 2013

2013 - eitt oljuár við spennandi avbjóðingum

2013 - eitt oljuár við spennandi avbjóðingum Analyza. Jan Müller, stjóri í FOÍB, Føroya Oljuídnaðarbólki, jan@foib.fo "Tað mundi koma óvart á flestu føroyingar, tá Statoil seint í farna ári boðaði frá, at tað hevði steðgað boringini á Brugduni 2 leitimiðinum og útsett hana til 2013. Helst hava vónirnar til henda áttanda brunnin á landgrunninum verið stórar, nú tvey av heimsins stóru oljufeløgum høvdu spent bogan høgt og lagt meira enn eina milliard krónur í verkætlanina. Føroyingar munnu sanna, at oljuleiting krevur tíð og tol. Royndirnar av leiting vestan fyri Hetland, í Norðsjónum og í Barentshavinum, har ávikavist vórðu boraðir umleið 70, 30 og 90 brunnar, áðrenn lønandi fund vórðu gjørd, eiga at hava lært okkum, at 8 ella rættari 7,5 brunnar eru at meta sum ein dropi í havinum. At helst skulu enn fleiri brunnar borast, áðrenn vit við vissu kunnu kalla okkum oljutjóð. Vit kunnu í hvussu er fegnast um, at 8. brunnurin er ikki liðugt boraður. Avgjørt varð at steðga boringini vegna tøkniligar trupulleikar og vána veðurlíkindi og heldur leggja til brots aftur í 2013. Um ikki feløgini høvdu góðar vónir at koma víðari og sóu fyri positiv úrslit fyri sær, so høvdu tey neyvan gjørt av at fara í gongd aftur og brúka hundraðtals milliúnir aftrat. Tað er tí síðsti parturin av Brugduni 2 boringini, sum stendur ovast á dagskránni í 2013, tá tosað verður um oljuframtíð okkara. Tað er eingin loyna, at feløgini hava sett sær høg mál, tá farið verður so djúpt niður í undirgrundina. Verkætlanin fer at kosta millum eina og tvær milliardir kr., tá avtornar og er harvið størsta íløgga í Føroya søgu. Ein íløgga, sum fyrst og fremst hevur týdning fyri royndirnar at finna olju og gass í rakstrarverdum nøgðum, men sum í øðrum lagi hevur alstóran týdning fyri virksemið í landinum og sum inntøka til landskassan. Enn ein orsök til, at henda íløgga hevur so stóran týdning, er tann, at Statoil, ExxonMobil og Atlantic Petroleum við at bora so djúpt hava møguleika at fáa

nógvar nýggjar og týðandi upplýsingar um bæði basaltið og jarðfrøðina undir basaltinum - vitan, sum í framtíðini aftur skal kunna brúkast í sambandi við kanningar og boringar aðrastaðni á landgrunninum. Men sjálvandi er tað fjaldi olju- ella gasselefanturin, sum liggur fremst í huganum hjá oljufólkunum í umrøddu feløgum. Ein verðuttan fyri Brugduna Men oljuárið 2013 snýr seg eisini um annað enn Brugduna. Stutt fyri nýggj ár boðaði Jarðfeingi frá, at tað hevði móttikið umsókn um loyvi til at leita eftir og framleiða kolvetni. Hetta er fyrsta umsókn, ið er móttikin, síðani møguligt varð at søkja um loyvi uttan at hava útbjóðingarumfar frammanundan. Onnur hava eisini móguleika at søkja um loyvi til sama øki ella partar av hesum. Freistin er 28. mars í ár. Tað áhugaverda við hesi umsókn er, at hon er eitt tekin um, at vónirnar til at gera olju- og gassfund í Føroysku undirgrundini eru livandi eisini í økjum, har borað er áður. Økið, sum nú verður søkt um, liggur í tí sonevnda Gullhorninum, har teir fyrstu brunnarnir á landgrunninum vórðu boraðir fyrst í hesi øldini. Ein teirra, Marjun, var eitt fund, men mett varð tá, at tað var ikki rakstrarverdugt. Nú hevur Jarðfeingi fingið amerikanska analysufyrirøku at gera nýggjar kanningar av tilfarinum frá Marjuni, sum er komið fram til, at helst er fundið meira áhugavert, enn hildið varð tá. Skilagóða marknaðarføringin hjá Jarðfeingi hevur eftir øllum at døma givið úrslit, nú umsókn er komin um at leita aftur í økinum. Hetta stig má sigast at vera sera gott fyri føroyska oljuleiting, nevniliga at eitt øki, sum er kannað og slept fyri 10 árum síðani, nú aftur vekir áhuga í altjóða oljuheiminum. Tað hevur so eisini aðrar spennandi vinklar. Eitt nú tann sannroynd, at tað beint hinumegin markið eru gjørd stór olju- og gassfund, og at nógv oljufeløg søktu og fingi nýggj leitiroyvi bretsku megin markið fyri kortum stutt frá Gullhorninum. Tað kundi bent á, at oljufeløgini síggja móguleikar í hesum partinum av Atlantsmótinum. Nógv leitiroyvi á vegamóti 2013 er eisini áhugavert í øðrum høpi, tá vit síggja burtur frá Brugduni og Marjuni. Tað eru øll hini loyvini, sum eru latin seinastu árin, og har komið er hartil, at loyvini eru við at ganga út, og feløgini tí skulu gera av, um tey vilja halda fram við eitt nú at bora ella tey biðja um útseting ella heilt ynskja at gevast og lata loyvi innaftur. Hetta er eisini nakað, sum hevur stóran týdning fyri oljuleitingina. Í Føroyum eru í dag tilsamans 8 leitiroyvi. Statoil er fyrstøðufelag fyri tey seks og Valiant Petroleum fyri tvey. Statoil er so í ferð við at bora í einum av loyvunum. Felagið skal so undir at bora enn ein brunn í 2014 í einum øðrum loyvi. Hetta loyvið liggur tætt við markið og ikki so langt frá einum stórum oljufundi í bretskum øki, Rosebank. Stórar vónir eru til júst hetta loyvið hjá Statoil, og ein útlendskur jarðfrøðingur við drúgvum royndum frá Føroya-økinum segði herfyri, at her verður fyrsta føroyska oljan funnin. Tí bendir nógv á eina enn spennandi boring í 2014. DONG og OMV eru eisini partur av hesum brunninum. Hini fyra loyvini hjá Statoil koma so undir aðrar treytir frá Jarðfeingi, sum higartil fevna um ymsar kanningar so sum seismikk. Hesar skulu vera grundarlag undir avgerð antin at bora í onkrum av hesum loyvum einaferð í framtíðini ella lata tey innaftur. ExxonMobil og Føroyar At kanningarúrslitini í fleiri av loyvunum, har Statoil er fyrstøðufelag, eru áhugaverd, kundi tann sannroynd, at heimsins størsta oljufelag, ExxonMobil er vorðið partnari í ikki færri enn trimum av fyra av

loyvunum, þent a. í a Statoil tor undir endaligu tyrreikingina til at bora Brugduna 2, helt ExxonMobil leysgivna tilfarið frá Brugduni 1 brunninum og somuleiðis seismisku kanningarnar av Brugduni 2 verða so mikið áhugavert, at tað um somu tíð keypti seg inn í trý av seks loyvum. Fyri stuttum boðaði Jarðfeingi so frá, at amerikanski oljurisin hevði gjørt av at keypa seg inn í enn eitt Statoil-loyvi. Sostatt er ExxonMobil við í fyra av seks loyvum hjá Statoil. Felagið hevur áður boðað frá, at fer Brugdan 2 at geva nýggjar og týðandi upplýsingar um jarðfrøðina, so er ikki óhugsandi, at tað vil vera við til at bora brunn aftur á landgrunninum. Tað er enn ikki greitt, hvørjar ætlanir Statoil hevur við teimum fyra av sínum loyvum, men tað hevur ljóðað, at felagið hevur stórar vónir til tað stóra loyvið, sum liggur longst norðuri, 016. Har halda jarðfrøðingar seg síggja ein risastóran struktur, sum teir meta kann vera ein gasskelda, ið kann javnmetast við tey stóru gassfundini aðrastaðni í heiminum. Nú eru so eftir tey bæði loyvini hjá Valiant. Sum skilst skal felagið geva Jarðfeingi svar í hesum mánaðinum, um tað er sinnað at halda fram við loyvunum og bora ein brunn ella lata loyvi/loyvini innaftur. Ein møguleiki er so eisini at søkja Jarðfeingi um loyvi at útseta avgerðina til úrslitið av Brugdan 2 brunninum fyriliggur. Tað er einki at taka seg aftur í, at úrslitið av Brugduni 2 kann fáa avleiðingar fyri onnur leitiloyvi á føroyskum øki eisini, og har kann tað ganga báðar vegir. Eitt fund ella týðandi nýggjar jalogir upplýsingar um jarðfrøðina undir basaltinum kunnu geva verandi feløgum blóð upp á tonnina umframt at draga onnur nýggj oljufeløg henda vegin. Ein fullkomiliga turrur brunnur og bara negativar upplýsingar frá undirgrundini kunnu hinvegin fáa verandi loyvishavarar at lata inn aftur loyvi, og tað kann aftur minka um áhugan hjá øðrum feløgum at leggja bilett inn her í framtíðini. Aftrat øllum hesum kemur, at Faroe Petroleum hevur eitt sokallað forkanningarloysi, ið fevnir um allan landgrunnin. Felagið er í løtuni í ferð við at skráseta tilfar, sum er fingið til vega í seismiskum kanningum, boringum oð. Tað ætlar út frá hesum at meta um, um tað einaferð í framtíðini skal søkja um loyvi til kanningar og møguliga boring í ávísam áhugaverdum økjum á landgrunninum. Loysa gordiska knútin Samanumtikið ber til at siga, at 2013 verður eitt bæði spennandi og áhugavert oljuár, har okkurt gjøgnumbrotið eisni kann henda. Tað hava verið bakkøst hesi góðu 10 árið leitað hevur verið, men tað hava eisini verið gjørd framstig, sum eru tey vit skulu byggja víðari á. Týðningurin, at hava fingið heimsins størsta oljufelag við í helvtina av øllum leitiloyvunum á landgrunninum, skal á ongan hátt undirmetast. Tvørturímóti sigur hetta okkum, at trúgvinn uppá at gera stór olju- og gassfund við Føroyar framvegis er livandi og enntá vaksandi men vit mugu góðtaka, at leitingin kann taka longri tíð, enn flestu okkara hava roknað við. Og loksins skulu vit ikki gloyma teir ringvirkningar, sum oljuleitingin seinastu 12 árinum hevur havt í føroyska samfelagnum. Tað ber til at siga, at tað varð m.a. Statoil fyrri at takka, at spírar vórðu lagdir til eina nú blómandi frálavinnu. Bæði Thor og Supply Service fingi longu tíðliga sáttmálar við norska oljufelagið. Og ikki at gloyma ta førleikamenning og ta nógva virkseimið, sum hevur verið í føroyska samfelagnum í kjalarvørrinum av leitingini. Hóast vit enn ikki hava heilt loyst upp fyri tí gordiska knútinum og skaffað okkum atgongd til svarta gullið í undirgrundini, so eru vit væl og virðuliga ávegis. Mynd: Johan Dahl,

oljumálaráðharri og Kaj Leo Holm Johannessen, løgmaður á teirra fyrstu vitjan umborð á boripalli nakrantíð, her saman við stjóranum í Statoil, Rúna M. Hansen umborð á Cosl Pioneer, sum boraði Brugduna 2 í fjør. Fakta: Jan Müller er stjóri í felagsskapinum FOÍB, Føroya Oljuídnaðarbólki, hvørs limir eru tey sjeý oljufeløgini, sum hava leiti- og kanningarloyvi í Føroyum: Statoil, ExxonMobil, DONG, OMV, Valiant, Atlantic Petroleum og Faroe Petroleum. Jan Müller hevur eisini ábyrgdina av føroyska oljuportalinum, www.oljan.fo.